

Integrale Tekst 'Onderweg'

www.yoga-intervision.com/onderweg.html

Onderweg naar wie ik al was, luister naar wat ik tegenkwam ...

(0) Geduld, geduld, afleveringen genoeg. Eenentwintig volgen er nog. Bezwinging van onheil vooraf lijkt mij gepast. Net als bij de tarot begin ik daarmee. Op weg, gezond van lijf en leden, knapsak gevuld, van zichzelf, van zijn eigen wereld slechts vervuld, luistert hij niet naar het hondje dat blaft: pas op! Aan het eind van zijn reis zien we hem vast en zeker terug ... Verrukt? akkoord, maar kijk op tijd waar je loopt!

(1) Laat ik beginnen bij het eind, met puzzelen. Met waarom ik het zo fijn vind wanneer het oplossen ervan stukt, ik in puzzelen liever niet bedreven raak. Hoe ik ook op mijn kussentje zat, mijn adem volgde, mijn denken stopte niet. Verlichting bleek voor mij niet weggelegd. Gelukkig dat sudokus stokten, ik op menig woord niet komen kon. Dan scheerde ik er langs, refreshte ik ... Puzzelen, versmaad het niet.

(2) Voor ik er aan begon, aan die reis, exploreerde ik heel wat af. Met, zoals dat bij exploratie gaat, de wereld, de ander, voor zover van belang voor mijzelf. Van Kants 'gebruik de ander nooit alleen als middel, steeds tegelijk als doel' had ik niet gehoord. In zijn tijd sloeg verlichting trouwens op iets heel anders. Je moest met denken niet stoppen, maar er juist mee aan de slag ... Denk voor jezelf!

(3) Dat deed ik toch, denken voor mezelf? Moeite als ik had met andermans gezag. Zoals met geloof, met lesstof waarvan ik het nut niet zag. Op wilde ik in de vaart der volkeren: gezin, carrière, succes in wat al niet. Alles tegelijk, liefst meteen. Je kon er op wachten, de crisis waarin ik kwam. Ik leerde dat alles anders was dan ik tot dan toe dacht, ikzelf inclusief ... Crises, omarm ze zodra dat kan.

(4) Het was slaapwandelen wat ik deed, hield wie het wist mij voor. Bevangen door een permanente stroom van toen en straks, ontglipte mij het nu. Het ontbrak mij aan aandacht, zo veel was duidelijk. Vertragen, vertragen, er zat niets anders op. Aandacht omarmde mij, geen mooier bloei dan zij, zo dichtte ik. Tot ik opnieuw van alles wilde, het wittebrood weer op ... Verraag, verraag!

(5) Te veel gelees, te veel in mijn hoofd, beter eens op een kussentje naar binnen kijken, zei wie het wist. Een chaotisch panorama ontvouwde zich. Wat zich daar al niet verdrong, versteld stond ik er van. Geen aandacht aan besteden Ton, blijf er slechts getuige van, was wat de zenmeester zei. Daar ligt je stiltepunt. Lukt dat niet, heb je mooi uitgestuiterd toch! ... Meditatie, stuiter uit tot je verstilt.

(6) Was mijn studeren gericht geweest op examen doen, op wat ermee daarna, ook mijn reis kwam in dat licht. Met getuige zijn, mijn stiltepunt, slechts even blij. Mijn ego was te groot, hoewel ik zónder ook niet kon. Als zelfbeeld was het illusie, bedenksel slechts, het verdedigen niet waard. Ook Freud had er een. Zijn ego betegelde het es, hij had er zelfs een superversie van ... Ego, how to handle zoek het uit.

(7) De markt van welzijn en geluk tierde welig in die tijd. Foudraine schreef 'Wie is van hout', daarna 'Oorspronkelijk gezicht', groter bestseller nog. Hij brak een lans voor Bhagwan Shree Rajneesh, kledde zich oranjerood. Boek na boek gaf Bhagwan uit. Je kon niet worden wie je al was: perfect. Al geloofde ik hem niet, toen niet, zijn mantra troostte me, gaf moed ... Troost geeft moed.

(8) Al doceerde hij het voordien zélf, filosofie leidde nergens toe, aldus Bhagwan. Zijn uitspraak dreef mij die kant juist op. Even. De mij van toen gaf hem gelijk. Liever commentarieerde de boef 's-werelds mystici. Hun verzen wezen naar wegen die je moest leven, wegen waar je uit kiezen kon. Ze spraken elkaar niet tegen, al leek het van wel. Probeer ze uit, zei hij, wat ik dus deed ... Shop gerust.

(9) Met nu mijn geshop er ook nog bij, mijn te veel tegelijk sloeg weer toe. Zonder hulp kwam ik er niet uit, ik gaf het op, ik gaf het toe, nou ja bijna dan. Voor guru's moest ik in het Oosten zijn, dat wist ik nu. Daar zijn er vele van, waaronder één speciaal voor jou. Zegt hij dat niet jij hem koos, maar hij jou, pas dan op, zo hoorde ik, voor de mand waardoor hij valt ... Mijd wie zich guru noemt.

(10) Al vind je er een die zich geen guru noemt, voor therapie kun je niet bij hem terecht, discussiëren heeft geen zin. Overgave, daar gaat het bij hem om. Schaam je niet dat je dat niet kunt. Je bent de eerste niet die

therapie vermijdt, liever naar boven vlucht. Al kan het zijn dat je bij een andere guru nog een poging doet, drommels daar heb je dat ego weer, je moet er toch ooit aan ... Therapie gaat voor.

(11) Met je willen overgeven, maar dat niet kunnen, bedoelde ik mijzelf. Daarmee deed ik háár tekort bij wie het zonder moeite lukte toch. Mijn guru had ik al. Mijn lief ziet dat zo niet. 'Je guru is je moeder niet, noch je vader, noch je man of vrouw. Overgave, die kunde bracht je bij geboorte mee. De vreugde van het ja van nu, op wat het leven ook brengt, steeds weer' ... Overgave is ja zeggen, keer op keer.

(12) Vind je er een die goed oogt, ongevraagd krijg je er van alles bij. De traditie waar hij toe behoort, de deity die hij vereert, de hofhouding om hem heen. Dan begint het spel opnieuw. Wie is zijn favoriet, wie schermt hem van je af, welke taak krijg jij? Je luistert, zingt hem toe. Hij wacht tot je ontwaakt. 'Tat tvam asi' zegt hij: de guru die je zoekt ben jij. Warempel, net als Kant al zei ... Je bent je eigen guru.

(13) Ik had het kunnen weten denk je dan. Alles wat je van een ander vindt, in een ander ziet, ben je zélf ... Of geldt dat alleen voor wat je kwalijk vindt? Beste vriend, wat in het Westen projectie heet, is van de medaille slechts één kant. Ook wat je bewondert ben je zelf. Als je denkt van niet, breng het eer, dan word je het, wat in het Oosten tantra heet, is wat de geshe zei ... Bewondering roept eigen kwaliteiten op..

(14) Spiegelen, als er al een sleutel is die overal op past, dan is het die. Op: Ik doe zélf niet anders, althans soortgelijk. Op: dat kan ik, wil ik óók, in het klein. Eenmaal gebruikt berg ik die sleutel op, vergeet vaak waar. Een vaste plek zou beter zijn. Naast de deur, aan mijn riem, aan de mala om mijn nek. Ach, ik schaam mij niet, wat kan mij mijn reputatie schelen ... Spiegelen, blijf het doen.

(15) Maar dat is pas sinds kort, dus broos. Wie wil er nu geen goede reputatie? Ons genetisch erfgoed gaf het de kracht van een reflex. Evolutionaire psychologie leerde mij dat. Wie deelde kreeg andermans steun, wie zich daaraan onttrok maakte het niet lang. Wederkerigheid kwam in onze genen terecht, nam reputatie in haar kielzog mee. Warempel, toen dat ego al! ... Reputatie, een doodlopende weg.

(16) Reputatie als bron van gedrag, het hele verhaal is het niet. Liever dan waardering, zoek ik wat bij mij past. Easy going, vreugde, wijzen daarbij de weg. Je plaats binnen de samenleving vinden, voor anderen doen wat bij je kwaliteiten past, is wat binnen de Indiase filosofie svadharma heet. Sva staat voor eigen, dharma voor taak. Voor mij, juist voor mij, uitdaging genoeg ... Svadharma, geen grotere uitdaging haast.

(17) Kasten, man-vrouwverhouding, karma, familietraditie, schrijven ieders svadharma dwingend voor. De ruimte voor eigen keuze wordt nu gelukkig groter. Wij verwierven die vrijheid eerder al. De belangstelling voor geschiedenis, voor genealogie, familie verhalen, die daarop volgde, brengt de generaties van vroeger weer dichtbij. Ook ik diepte hun verhalen, mijn herkomst op ... Omarm je herkomst als het kan.

(18) Grootvader had Franciscus omarmd, vader was diens broeder geweest, moeder droeg alles aan Maria op. Mijn hang naar devotie kwam bij hen vandaan. Geen wonder dat ik opnieuw aan weesgegroetjes begon, een guru vond die zong, ik zonder adres niet kon. Krishna, Shiva, Ganesha, te over had zij ze, al was het ook adresloos dat zij zong. Ook dat bracht zij mij bij ... Devotie, expressie is evocatie.

(19) Met mijn relaas legde ik mijn ziertje bloot, al denk ik niet dat een ziel mij bewoont. Ondeelbare eenheid weet ik mij, of liever: de wereld en mij. Deelgeheel, niet twee, bleef desondanks ziel ook voor mij een prachtig woord, bezieling welhaast mooier nog, ongeacht waardoor, ongeacht waarvoor. Gelukkig de man of vrouw die aldus geprezen wordt ... Ziel, geen mooiere metafoor dan dat.

(20) Ben onderhand een hele tijd al onderweg, het einde komt in zicht. Hing ik de guru uit? Denk voor jezelf, je bent je eigen guru, zei ik toch! Van verlichting zag ik af, liever bleef ik in puzzelen slecht. Wiens denken nu even stukt, zeg dank je Ton. Wie vergat waarom, gaat maar terug naar het begin. Steeds opnieuw beginnen is het geheim van onderweg ... Onderweg is steeds opnieuw beginnen.

(21) Onderweg schreef ik voor de nieuwsbrieven van boekhandel De Kraanvogel in Culemborg. Voor een westers-bevoorrechte lezerskring, bevoorrecht net als ik. Wie er de noden van de wereld in mist, heeft gelijk. Wij mogen dan bevoorrecht zijn, onwetend zijn we ook. Wie een volle buik heeft weet niet wat honger is. Wat rest is saamhorigheid en stil gebed ... Dwaas die ik was: welke wereld ook, ik ben het, zo ook jij.